

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Nds/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 1018201830
Dátum vydania rozhodnutia: 03.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1018201830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BILLA, s. r. o., so sídlom Bajkalská 19/A, Bratislava, IČO: 31 347 037, zastúpenej advokátskou kanceláriou TaylorWessing e/n/w/c advokáti s. r. o., so sídlom Panenská 6, Bratislava, IČO: 35 905 832, proti žalovaného: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, Bratislava, IČO: 00 156 426, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. k. 3113/2018 zo dňa 22.10.2018, o návrhu na prikázanie veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 24S/71/2019 inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu na prikázanie veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 24S/71/2019 Krajskému súdu v Bratislave **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie

1. Žalobou doručenou Krajskému súdu v Bratislave dňa 27.12.2018 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. 3113/2018 zo dňa 22.10.2018 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“), ktorým zamietol odvolanie žalobkyne podané proti rozhodnutiu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Zvolen č.j.: RVPSZV/RK/2018/000386/02-021 zo dňa 28.07.2018 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“) a uvedené rozhodnutie potvrdil. Prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi ako prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku podľa § 28 ods. 4 písm. a/ v spojení s § 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách uložená úhrnná pokuta vo výške 1 000 000,00 EUR.

2. Uznesením č. k. 2S/229/2018-400 zo dňa 06.02.2019, právoplatným dňa 18.02.2019, Krajský súd v Bratislave podľa § 10, § 13 ods. 1 a § 18 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“) postúpil vec miestne príslušnému Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „správny súd“, „krajský súd“).

3. Dňa 08.04.2019 Krajský súd v Banskej Bystrici vyzval žalobcu na úhradu súdneho poplatku, uznesením č. k. 24S/71/2019-406 zo dňa 16.04.2019 vyzval žalobcu na doplnenie plnomocenstva pre advokáta, ktorý má za žalobcu na správnom súde konať a dňa 02.05.2019 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe, predloženie administratívneho spisu a na vyjadrenie sa k návrhu žalobcu na priznanie

odkladného účinku správnej žaloby. Žalobca a žalovaný následne uskutočnili úkony na vykonanie ktorých ich správny súd vyzval.

4. Uznesením č. k. 24S/71/2019-436 zo dňa 22.05.2019, právoplatným dňa 03.06.2019, správny súd priznal žalobe odkladný účinok. Uznesením č. k. 24S/71/2019-451 zo dňa 17.07.2019, právoplatným dňa 23.07.2019, krajský súd prerušil konanie sp. zn. 24S/71/2019 do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o súlade ustanovenia § 28 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a ods. 4, čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Podaním zo dňa 22.01.2020 žalobca požiadal správny súd o podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie. Výzvou zo dňa 30.04.2020 krajský súd vyzval žalobcu a výzvou zo dňa 28.05.2020 žalovaného, na vyjadrenie, či súhlasia s prikázaním veci Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu vhodnosti podľa § 85 ods. 3 SSP. Žalobca podaním zo dňa 27.05.2020 súhlasil s prikázaním veci Krajskému súdu v Bratislave, žalovaný sa k výzve nevyjadril.

6. Dňa 31.12.2020 krajský súd predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky súdny spis na rozhodnutie o prikázaní veci Krajskému súdu v Bratislave podľa § 85 ods. 4 druhá veta SSP, dôvodiac, že vlastnou činnosťou a lustráciou v systéme „Register Krajského súdu v Banskej Bystrici“ zistil, že medzi žalobcom a žalovaným prebiehajú na Krajskom súde v Bratislave ďalšie konania s obdobným predmetom konania, a to okrem iného pod sp. zn. 2S/312/2017, 5S/86/2018, 5S/46/2018, 5S/123/2018, 5S/25/2019, ktoré sú skutkovo aj právne obdobné s prejednávanou právnou vecou.

7. Vzhľadom na uvedené boli, podľa krajského súdu, splnené predpoklady pre prikázanie veci podľa § 85 ods. 3 SSP, keďže sídlom oboch účastníkov konania je Bratislava a na Krajskom súde v Bratislave sú vedené ďalšie konania medzi tými istými účastníkmi konania v obdobných veciach. V prejednávanej veci nebol podaný návrh na prikázanie veci účastníkmi konania, avšak vzhľadom na to, že ide o uloženie pokuty podľa § 28 ods. 4 písm. a/ zákona č. 152/1995 Z. z., za nedostatky zistené úradnou kontrolou potravín, rovnako ako vo veci vedenej správnym súdom pod sp. zn. 24S/244/2019, v ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5Nds/1/2020 zo dňa 23.03.2020 prikázal danú vec Krajskému súdu v Bratislave, považoval správny súd za vhodné aj túto vec prikázať Krajskému súdu v Bratislave, nakoľko aj v tejto veci sú splnené predpoklady podľa § 85 ods. 3 SSP. Správny súd ďalej uviedol, že sa navyše jedná o správne žaloby vo veciach správneho trestania, kde by sa v súlade so zásadami ukladania trestov (§ 195 písm. d/ SSP) mala uplatňovať absorpčná zásada, čo je na prospech žalobcu, a to aj so zohľadnením sankcií uložených (alebo, ktoré sa majú uložiť) za iné obdobné zistené porušenia zákona č. 152/2004 Z. z. Prejednanie všetkých súvisiacich vecí jedným správnym súdom by podľa správneho súdu mohlo zabezpečiť jednotnú názorovú líniu pri preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného. Žalobca s prikázaním veci z dôvodu vhodnosti Krajskému súdu v Bratislave súhlasil a žalovaný voči prikázaniu veci Krajskému súdu v Bratislave nevzniesol námietky.

8. Podľa § 85 ods. 3 SSP vec možno prikázať inému správne súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. Účastníci konania majú právo sa vyjadriť k tomu, ktorému správne súdu by mala byť vec z dôvodu vhodnosti prikázaná, a tiež k dôvodom prikázania.

9. Podľa § 85 ods. 4 veta druhá SSP o prikázaní veci inému krajskému súdu rozhoduje najvyšší súd.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal návrh správneho súdu na prikázanie veci (§ 85 ods. 4 SSP) vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 24S/71/2019 Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že zákonné predpoklady pre prikázanie veci podľa vyššie citovaného ustanovenia § 85 ods. 3 SSP nie sú splnené.

11. Súd zdôrazňuje potrebu mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je základnou zásadou, pričom prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady.

Predpokladom rozhodnutia súdu o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti v zmysle podľa § 85 ods. 3 SSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pri rozhodovaní súd musí postupovať nielen podľa ustanovenia § 85 ods. 3 SSP a dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

12. Taktiež podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009, sp. zn. III.ÚS 529/08).

13. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému sú natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelomenie citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Dôvody vhodnosti podľa § 85 ods. 3 SSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu preskúmania, postavenia strán sporu a iných okolnostiach. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným, než príslušným súdom, bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednanie veci iným, než príslušným súdom.

14. Pri posudzovaní dôvodnosti použitia inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti (delegácie vhodnej) vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, či by konanie na Krajskom súde v Bratislave bolo s prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci rýchlejšie a hospodárnejšie, než na miestne príslušnom Krajskom súde v Banskej Bystrici.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že Krajský súd v Bratislave po doručení žaloby správne postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici, ktorý vo veci ďalej konal ako miestne príslušný správny súd. Pre určenie miestnej príslušnosti v správnom súdnictve sú v zmysle § 9 ods. 1 veta druhá SSP rozhodujúce okolnosti v dobe začatia konania. Konanie sa v správnom súdnictve začína dorúčením žaloby (návrhu) súdu (§ 31 ods. 1 Správneho súdneho poriadku). Ak preto súd skúma miestnu príslušnosť, musí ju posudzovať vždy späťne ku dňu začatia konania a pre prípadné rozhodnutie o miestnej príslušnosti platí, že rozhodujúci je vždy stav konania, kedy bolo konanie začaté. Miestna príslušnosť takto určená trvá až do skončenia konania. Tým sa vyjadruje zásada perpetuatio fori, alebo zásada trvania súdnej príslušnosti, ktorá znamená, že súdna príslušnosť raz určená trvá až do skončenia konania bez ohľadu na neskoršie zmeny okolností, ktoré sú rozhodné pre určenie príslušnosti (tiež uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 10. októbra 2007, sp. zn. Nad 13/2007).

16. V zmysle aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ani výzva správneho súdu žalovanému orgánu verejnej správy na vyjadrenie sa k správnej žalobe, výzva na zaplatenie súdneho poplatku či priznanie odkladného účinku správnej žaloby nie sú úkony správneho súdu, ktorými môže dôjsť k zmene zákonom stanovenej miestnej príslušnosti správneho súdu (R 7/2018).

17. Návrh na delegáciu vhodnú môže podať ktorýkoľvek účastník konania alebo prokurátor (§ 48 SSP). Na rozdiel od Civilného sporového poriadku (§ 39 ods. 2) Správny súdny poriadok umožňuje podať návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti aj súdu. Tento návrh musí byť vždy odôvodnený uvedením skutočností, ktoré k delegácii vhodnej vedú. Taktiež musí byť súčasťou návrhu návrh súdu, ktorému má

byť vec prikázaná z dôvodu vhodnosti. Týmto návrhom však nie je delegujúci súd viazaný.

18. Vhodnosť prikážania veci Krajskému súdu v Bratislave videl Krajský súd v Banskej Bystrici v tom, že sídlom oboch účastníkov konania je Bratislava, na Krajskom súde v Bratislave sú vedené aj iné obdobné konania, pre potrebu uplatnenia absorpčnej zásady a zabezpečenia zachovania jednotnej názorovej línie pri preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného.

19. K uvedeným dôvodom vhodnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že existencia viacerých samostatných súdnych konaní, týkajúcich sa tých istých účastníkov konania s obdobným predmetom konania, o ktorých na jednotlivých súdoch rozhodujú rôzne senáty, samo o sebe nemôže byť dôvodom prenesenia miestnej príslušnosti. Sudcovia, resp. jednotlivé senáty sú v rozhodovacej činnosti samostatné a prejednaním viacerých vecí senátmi jedného správneho súdu nie je možné zabezpečiť jednotnú názorovú líniu. V žiadnom prípade nie je možné senáty konajúce v jednotlivých veciach obmedziť v rozhodovaní tak, aby konali jednotne, prípadne aby viaceré konania týkajúce sa tých istých účastníkov alebo skutkovo súvisiace spojili na spoločné konanie. K uvedenému je potrebné zdôrazniť, že zákon upravujúci správne súdne konanie zakotvuje dostatočné mechanizmy ako predchádzať nejednotnému rozhodovaniu správnych súdov alebo ako nejednotnosť rozhodovania správnych súdov naprávať (napr. § 20, § 22 SSP).

20. K potrebe uplatňovania absorpčnej zásady Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že táto sa vzťahuje na konanie a rozhodovanie správnych orgánov a v rámci konania na správnom súde je s ňou povinný vysporiadať sa súd v každom samostatnom konaní.

21. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd Slovenskej republiky upriamuje pozornosť aj na rozsiahlu rozhodovaciu prax Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, podľa ktorej skutočnosť spočívajúca v rozhodovaní väčšieho množstva skutkovo obdobných vecí (uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 30. apríla 2014, sp. zn. Nad 134/2014) či to, že sídlo, bydlisko alebo miesto podnikania účastníkov správneho súdneho konania sa nachádza mimo obvodu miestne príslušného súdu, nie je natoľko výnimočná, aby v nej bolo možné vidieť dôvod pre prikážanie veci inému správne súdu z dôvodu vhodnosti, najmä, ak nie je súdu zrejmé, že účastník konania sa nemôže pre nejaké závažné dôvody dostaviť na prejednanie veci na miestne príslušný súd (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 12. júna 2014, sp. zn. 25Nd 192/2014).

22. Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Nds/1/2020 zo dňa 23. marca 2020, na ktoré správny súd poukázal, kde v obdobnom prípade najvyšší súd prikážaniu veci Krajskému súdu v Bratislave vyhovel, najvyšší súd uvádza, že vzhľadom na vyhovenie návrhu bolo odôvodnenie uvedeného rozhodnutia stručnejšie, preto nie je možné úplne sa vysporiadať s jeho dôvodmi, pričom ho nie je možné považovať za vychádzajúce z najnovšej konštantnej judikatúry, nakoľko v neskorších rozhodnutiach v obdobných prípadoch najvyšší súd návrhu na prikážanie veci z dôvodu vhodnosti nevyhovel (sp. zn. 8Nds/2/2018 zo 28. júna 2018, sp. zn. 8Nds/3/2019 zo 22. augusta 2019, sp. zn. 8Nds/1/2020 z 20. februára 2020, sp. zn. 2Nds/1/2020 zo 16. februára 2020, sp. zn. 10Nds/2/2020 zo dňa 27. októbra 2020).

23. Podľa názoru najvyššieho súdu vyššie uvedené argumenty správneho súdu nemajú natoľko mimoriadnu a vážnu povahu, aby odôvodňovali výnimku z ústavnej požiadavky, podľa ktorej, nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, a to ani v prípade, ak žalovaný orgán verejnej správy po tom ako bol vyzvaný na vyjadrenie sa k prikážaniu veci Krajskému súdu v Bratislave nevzniesol žiadne námietky.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a účel citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu správneho súdu na prikážanie veci Krajskému súdu v Bratislave nevyhovel, keď nevzhladol dôvod pre prikážanie veci inému správne súdu z dôvodu vhodnosti, nakoľko podmienky na takéto prikážanie neboli preukázané.

25. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.